

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 „ — „
Negyed évre 1 „ 50 „
Egyes szám ára 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.
A „Nyílttér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltnék.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt: Csik-Szeredában: Székely-Udvarhelyt:
Szabó Albert könyvnyomdájában. T. Nagy Imre szerkesztő lakásán. Dr. Kádbéó Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyíltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtnak.

Lapunk azon t. barátait, a kik az előfizetési díjakat még be nem küldötték, teljes tisztelettel felhívjuk: méltóztassanak azt hozzánk minél előbb beküldeni, hogy lapunk pontos szétküldésében fennakadás ne történhessen.

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba és pedig K.-Vásárhelyt a nyomdába, vagy Csik-Szeredába T. Nagy Imre, Székely-Udvarhelyre Dr. Kádbéó Ferenc szerkesztőkhöz küldendő, adékról legcélszerűbben posta-utalvánnyal.

A „Székelyföld“ kiadó hivatala.

A kásoni vásár.

I.

Általános a panasz a kézdivásárhelyi iparosok között, hogy a kásoni vásár az idén is rosszul ütött ki; s hogy ez mily súlyos csapás iparosainkra nézve, csak az tudja felfogni, ki az itteni viszonyokat kellőleg ismeri. A Moldovában évenként augusztus hóban tartatni szokott kásoni vásár gyupontja a kézdivásárhelyi külkiviteli kereskedésnek, melyre iparosaink úgy szólva egész éven át készülnek, s így az ideai rossz vásár miatt egy évi szorgalom és munkásság eredménye semmisült meg.

Káson egy kis oláh helység Romániában alig 200—300 lakossal. Minden nevezetessége egy kolostorból áll, hol évek hosszú során át bucsujárások tartattak minden év augusztus havában; ezen bucsujárásokból fejlődött ki aztán az oly híressé vált, 4 héti tartó kásoni vásár. Megjelennek ott Európa minden országaiból az üzérkek s az összehalmozott árucikkeknek jó kelendősége van. A kézdivásárhelyi iparosok néhány évvel ezelőtt többféle árucikkeket szállítottak Kásonba; de a legújabb időben a kivitel csak közönséges csizmákra szorítkozott s ezekre nézve a kásoni vásár sok ideig igen jó piac is volt. Nem egy iparos van e városban, ki ezen az uton tekintélyes vagyoni tétet szert, és igen sokan vannak olyanok, kik kizárólag a kásoni vásáron eladott csizmák nyereségéből tartják fenn magukat. Az elmúlt évek sikere folytán a csizmaszállítás évről évre nagyobb mérveket kezdett ölteni, úgy hogy ez évben már csupán K.-Vásárhelyről körülbelül 10 ezer pár csizmát vittek be a kásoni vásárra; azonban a régi jó világ elmúlt, nem úgy van most, mint volt egy pár évvel ezelőtt. Románia az új kormányzati aera alatt hatalmas fejlődésnek indult; kereskedelem és ipar virágozni kezdett s azon vidékeket, melyeken eddig alig akadt egy-egy iparos s melyeknek egyszerű

földmivelő népét csaknem kizárólag a kézdivásárhelyi iparosok látták el csizmával és egyéb, az ipar körébe vágó szükségletekkel, ma már a többnyire székely származású iparosok egész raja lepte el, a nép szükségleteit honi gyártmányokkal fedezi s így a kézdivásárhelyi csizmák napról napra mindinkább leszorulnak a kásoni piacról. Ehez járul még azon körülmény is, hogy a beviteli vám az újabb időben nagyon fel lett emelve, mi a beszállított iparcikkek megdrágulását vonta maga után, s így önként értetődik, hogy a nagy költséggel beszállított kézdivásárhelyi csizmák nem képesek a Romániában készítettéssel kiállani a versenyt.

Lapunk egyik barátja, ki szintén jelen volt a kásoni vásáron, a következően beszéli el azon temérdek sarcolást, melynek Kásonba menő iparosaink ki voltak téve. Először a román vámnál megvámolják az árucikkeket s itt nem a vámtariffa, hanem a román tisztviselők ellen- vagy rokonszenve az irányadó. A tariffa a finom csizmákra 90 frankot, a közönségesekre 45 frankot ír elő, s daczára annak, hogy K.-Vásárhelyről kizárólag csak közönséges gyártmányok szállíttatnak a kásoni vásárra, mégis igen sok csizma mint finom gyártmány vámoltatott el. Ha a román tisztviselő urak előtt az finom csizma, mi nálunk közönséges, az előtt a sze-

gény iparosnak meg kell hajolnia, s vagy a kiszabott kétszeres vámot meg kell fizetnie s aztán a vámtöbblet visszatérítéséért egy évekig elhúzódható pert kezdeni, vagy pedig a vitás csizmákat felülvizsgálat végett ott hagyni a vesztégetézetnél, mint ez az idén több iparossal megtörtént. Az idén a román vámnál hagyott vitás csizmákat a román kormány — közönséges gyártmányoknak minősítvén — már kiutalta, de hogy mily eljárást követtek el ekkor is a román tisztviselők, arról lapunk egyik számában „Csendélet az oláh vámban“ című közleményünk igen szép bizonyosságot szolgáltat.

A képviselőház első ülését — a mint értesülünk — a szokásos három előkészítő nap tekintetbe vételével szombaton, október 7-én délelőtt 11 órakor tartja. Ugyanaz nap tartja a főrendi ház is első ülését.

*

A delegációk — a mint értesülünk — összeülések napján, október 25-én délután a budai királyi várakban ő felsége által fogadtatni fognak. A magyar országgyűlés mindkét háza a magyar delegáció tagjait az országgyűlési ülészek megalakulása után — a mi valószínűleg 10—12 napot fog igénybe venni — azonnal megválasztja.

*

A székely mivelődési és közgazdasági egyesület javára rendezett sorsjátékra f. évi október 5-én fog a húzás meg-

A „Székelyföld“ tárczája.

Bodri kutya.

Jere ide Bodri kutya,
Adok neked csontot,
Nem egy métert, nem egy kilót,
Nem is bécsi fontot;
Adok neked, a mit lehet,
Jere ide Bodri . . .
Sok emberrel úgy sem lehet
Ilyen szépen szólni.

Tégedet a jó öreg ur
Ugy eldiesér váltig
S sajnálja, hogy fogaidból
Olyan sok hiányzik;
Nem hiába, sok embernél
Hivebb voltál hozzá,
Azért van, hogy ha bánatánk
Pártodat is fogná.

Jere ide Bodri kutya,
Nem vagyok én német;
Nem lövök rád, de sőt inkább
Czirógatlak téged.
Hisz te réám oly híven vársz
Ajtóm előtt ülve!
Ha embernek kéne tenni,
Százszor is kidülné.

Olyan vagy te Bodri kutya,
Mint az éber rendőr,

Rossz embernek nem kegyelmezz,
Elesiped te helyből;
Csakhogy egyben ne tennél ug,
Mint a rendőrszolgá;
Egész éjen ne fognád te
Az utcákat sorba . . .!

Nem mondom én ezt sem neked
Szemrehányásképen,
Hisz ügyedet, jól tudod, hogy
Mindszüntelen védtem;
Hanem, mert ha kevés foggal
Sok kutyához jársz ki,
Én jól tudom, Bodri kutya,
Te fogod megbánni.

Bodó Ádám.

Tavaszi virágok.

(Apró rajzok.)

VIII.

Kedves barátom!

Mégis szerfelett gyarlók vagyunk . . .
az a sok szóbeszéd szívemhez utat talált.
Gyanakodni kezdtem.

Pár héttel történt ismerkedésünk után.
Egy délután zajtalanul lépve szobájába,
levélnek olvasásában találtam.

Nem vette észre jöttömet, s midőn
kezemet vállára téve köszönténem, idege-
sen összeresztett s azt a levelet sebesen ösz-
szegyűrve, elrejtette.

— Miféle levelet olvas? Szabad ismer-
nem tartalmát?

Arca lángolt, majd halvány színre
válva felelt:

— Nem olvashatja. Tudom, hogy
most féltékenysége új tápot nyer; tudom,
gyanakvó lesz ismét, de nem mutathatom
meg . . . Lehetlen; ítéljen el, de nem te-
hetem.

Elhallgatott.

Én leültem mély fájdalommal, szem-
ben vele, aztán néztem hosszasan széles,
magas homlokát, beszédes szemét, zavarban
babráló kis kezét. . .

S azért a kis kanári csak oly édesen
csattogott kalitájában, a ragyogó nap csak
oly szépen befényesíté künn a hófehér, hó-
lepelt vidéket; pedig az én szívemben any-
nyi kétségbeesés, annyi bubánat áradozott,
hogy keserűségével előlthetné vala ezt az
egész nagy világot!

És csak hallgatott; hiába kértem,
hogy beszéljen, hogy nyugtasson meg sze-
relméről, oszlassa el e kint lelkemről, meg-
mutatván eme levelet, vagy legalább okát
adván titkolódzásának, de csak azt fe-
lelte, hogy:

— Nem tehetem!

* * *

— Jól van, asszonyom; hallgatása
eléggé beszél. Nem kívánok több magya-
rázatot. Csak azt a keserűséget fejezem ki
kegyed előtt, hogy engem áztatván, mások-

nak is szerelmet ígér! Én megbocsátok ke-
gyednek, nem mert nemeskeblű akarok
lenni, hanem mert képtelen vagyok bántani;
azt, ki egykor szerelmemet bír s csókjaival
áldozott szerelmeknek! Megbocsátok. És
majd, hogyha újra kivirul a fű, falomb s
kertjében újra árnyas leend az a sokszor
meglépett ösvény: tépje ki onnan a virágot,
melyet együtt öntözünk, ápolánk, hogy an-
nak szemlélete rám ne emlékeztesse kegye-
det s ne arra a szerelemre, melyet meg nem
értett. És aztán legyen boldog, mint velem
nem lehetett. Nem tagadom: mérhetetlen
keserűséggel hagyom el e helyet, hol any-
nyiszor tölték édes, önfélelt, boldog órákat;
keserűséggel, mert kinek ne fájna, ha re-
ményeiről kell lemondani, kinek, ha főleg
azt kell látnia, hogy akkor csalatva vala
már, mikor legboldogabbnak képzelé ma-
gát!? Fáj, vesztetni egy édes üdvöt, de
végtelenül fájóbb tudni, mikép a percek-
ben, midőn mennyben képzelém maga-
mat, kegyed talán egy másnak szerelmére
gondolt, s míg kezét, ajkait csókkal halmo-
zám, kegyed lelkében talán egy másiknak
csókjait áhítá. Isten kegyeddél! Ne szóljon
kegyed. Minek az? Hisz úgy is tudom,
mit mondhat! Bocsánatomat nines, miért
kérnie. Megadom azt kegyednek, mert más-
ként nem tehetek! . . .

* * *

Ott lenn szekerem eljárt.

tartatni. A nyeremények értéke 8000 forint s egy sorsjegy ára 50 kr. Felhívjuk reá t. olvasóink figyelmét. Abbeli esodálkozásunkat, hogy a sorsjegyeket a rendező bizottság a székelyföldi hatóságoknak csak most, midőn néhány nap választ el a huzástól, küldötte meg, valóban nem rejthetjük el.

Gazdasági előadónak Háromszék megye területére a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter Tompa Albert borosnyói birtokost nevezte ki.

A debreczeni ref. zsinat határozatai.

A hivatalos lap közelebbi száma közli:

A magyarországi helvét hitvallású egyház országos zsinatának múlt évi október és november havában lefolyt ülészaka által készített és legfelsőbb helybenhagyás és megerősítés alá felterjesztett szervezeti javaslatra legfelsőbb helyen némely észrevételek tételén, az országos zsinat f. évi szeptember hó 10-én megkezdett folytatólagos ülésében azokat tárgyalás alá vette, s a módosított szakaszokhoz az új szerkesztésben ismét felterjesztette. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter addig is, míg a szervezeti javaslat teljes szövege ismét felterjesztethetőnek, legalázatosabb előterjesztést tett ő felségéhez a módosított szakaszok új szövegének előleges helybenhagyása iránt, a mire ő császári és apostoli királyi felsége a következő legfelsőbb elhatározást móltóztatott legkegyelmesebben kibocsátani:

Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem jelen előterjesztését helyeslő tudomásul vevén s a magyarországi helvét hitvallásúak országos zsinata által az egyházszervezeti javaslaton tett módosításokat előlegesen jóvá hagyván, megengedem, hogy az ekképen megállapított szövegű egyházi törvény az általam egyuttal szintén helybenhagyott jóváhagyási és megerősítési záradékkal ellátva, nevezett miniszterem által aláírásom alá terjesztessék.

Kelt Budapesten, 1882. évi szeptember hó 25-én.

Ferencz József, s. k. Trefort Ágoston, s. k.

A Romániából származó mosatlan gyapju behozatala.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi magy. kir. miniszter, folyó évi szept. hó 16-án 36.370. szám alatt, a következő körrendeletet intézte valamennyi vesztegin-

Mikor annak robogását meghallotta, összerázkodva felállott s felém lépett.

— Maradjon. Kérem szépen, maradjon itt! Igaztalanul ítél el. Esküszöm, ártatlan vagyok. Gondolatban sem valék soha hűtelen magához.

— Mutassa a levelet, asszonyom.

— Nem tehetem.

Azzal kalapot véve, kiléptem szobájából.

Végig a hosszú folyosón, le a magas lépcsőn még mindig hívém, hogy jönni fog s átadván a levelet, maradásra kér s bocsánatot kérve, szerelmét fogja ígérni ujjalag!...

Leértem.

Te, ki életviszonyaidat annyira észszerűen rendezed be s ki állításod szerint eszed felett szívedet uralomra soha sem juttatád, bizonyára nem fogod fel, mi fájdalom jára át, mikor felülve, onnan eljövök. Ezért szerencsésebb is vagy, mint én s mint annyi más, kik minden viszonyba szívükkel lépnek s kik nem tudnak cselekedni, érezni, gondolni sem, ha csak szívük ahoz beleegyezést nem adott.

Igy jöttem a hegy lábáig, majd a tetőre, honnan a falut jól belátni s honnan házuk és annak folyosója is jól kivehető.

Még egyszer visszafordultam, hadd látnám a tájat, melyet örökre elhagyandó valék.

Haza érkezém.

tézeti igazgatóhoz és vesztégállomás-vezetőséghez, — a Romániából származó, kellőleg zsákolt, de mosatlan gyapju behozatalára nézve fennálló rendszabályok módosítása iránt.

A Romániából származó, kellőleg zsákolt, de mosatlan gyapju behozatalára nézve, az e tekintetben fennálló eddigi rendszabályok hatályon kívül helyezése mellett, az 1874. XX. tvczikk 12. §-ának d) pontja és a 6. §-nak c) pontja alapján rendelem:

1-ször. A gyapjuszállítvány, mely mosatlan állapotban érkezik a vesztegintézetbe, ha kellőleg zsákolva van, s ha hitelesen igazoltatik, hogy Romániából vészmentes vidékről való és vészmentes uton szállítattott: a zsákok külrészeinek a f. évi április hó 26-án 7814. szám alatt kibocsátott rendeletben körülírt módon való fertőtlenítése után, a vesztegintézet vezetője által kiállítandó bélyegjegynélküli kötött menetlevél mellett az ország bármely gyapjamosodájába — vasuton, gőzhajón, vagy pedig lófogatu szekéren — akadálytalanul elszállítható.

2-ször. Ezen kötött menetlevél, mely folyó számmal látandó el, a következő adatokat foglalja magában: a gyapju tulajdonosának nevét és lakhelyét; a gyapju származási helyét és súlyát; a zsákok darabszámát, azok netáni külső jegyét és számát; a szállítási utnak határozott irányát, a közbeeső nevezetességek helyek érintésével; végre a keltet és a vesztegintézeti vezetőnek aláírását, azon záradékkal, hogy a szállítvány szabályszerűen fertőtlenített, a tulajdonos mihez tartásul a fennálló rendszabályokra figyelmeztetve lett.

3-ször. A tulajdonos a menetlevelet átvévé, szállítványával a kijelölt ut irányát a legpontosabban betartani s netáni felszólításra a m. kir. vesztégöröknek és törvényhatósági közbiztonsági közegeknek a menetlevelet felmutatni tartozik.

4-ször. A vesztegintézeti vezető a kiállított menetlevél rövid kivonatát, előleges értesítés végett, a kijelölt mosodára nézve illetékes helyi hatóságnak egyuttal megküldi.

5-ször. Rendeltetési helyére érkezvén a szállítvány, a mosodára nézve illetékes helyi hatóságnál bemutatandó, a czélból, hogy ez a szállítvány azonosságáról meggyőződve, a szállítvány megérkezéseire vonatkozó záradékot, netáni megjegyzéseivel együtt, a menetlevélre reá vezesse s azt azután az illető vesztegintézeti vezetőnek visszaküldje.

Aztán elővettem leveleit, arczképét s mind a sok apróságot, melylyel, míg szerelmét bírák, elhalmozott. Visszaküldöm; ne emlékeztessenek vesztett boldogságomra. Kinek mindene elveszett, csak keserűbbé lesz, ha látja háza romjait s az elhamvadt üszköket.

Összeesomagoltam azokat s fejemet kezemre hajtván, gondolatokba merültem egyedül magányos szobámban, a midőn ajtóm felnyílt. És ő belépett kigyult arczezal.

— Itt vagyok; ide jöttem maga után. Nem bírván távozását elviselni, itt vagyok, hogy kérném bocsánatát. Ime, vegye a levelet. Maga akarta látni. Én soha sem untattam volna meg e piszkos levelet maga ellen.

Névtelen levél volt, a miben engem rágalmaztak s figyelmeztettek, hogy inga-tag embert szeret, ki előbb-utóbb megcsalja szerelmét.

Csak keze után nyultam, hogy csókolnám meg azt engesztelése végett, szótlanul, némán, nemével a szegényérzetnek.

Ő meg elsimitá piruló homlokomat s szólt:

— No, most már fogasson ujjalag; otthon vár a kis meleg szoba. Itt magánál olyan hideg van!...

Isten veled!

K. F.

6-szor. A mosoda tulajdonosa felelős azért, hogy az átvett mosatlan gyapjut csakis mosott állapotban szolgáltatandja ki mosodájából.

7-szer. A mosoda tulajdonosa egy külön kimutatást köteles vezetni, melybe bejegyzendő:

- a) a szállítvány átvételének napja;
- b) a gyapju tulajdonosának neve;
- c) a szállítvány mennyisége;
- d) a bevégzett mosás napja.

8-szor. A mosodákban mosás, raktározás stb. végett alkalmazott munkások, végzett napi teendőjük után, magukat legpontosabban letisztítani kötelesek.

Ezen tisztítás naponkénti lelkiismeretes teljesítéseért a mosoda tulajdonosa felelős.

9-szer. A mosatlan gyapju fertőtlenítéséből eredő és f. évi 7814. sz. a. kelt rendeletben megállapított költségek az illető felet terhelik; azonban a menetlevél kiállításáért, ugyszintén az 5-ik pontban elrendelt helyi hatósági eljárásért díj nem jár.

10-szer. Jelen szabályrendeletben foglalt határozmányoknak áthágói ellen az 1874. XX. t.-cz. 59. és következő §§-ai szigorral alkalmazandók, megjegyezvén, miszerint azon mosodák felett, melyek valamely határszéli vesztegintézet kerületében léteznek, az illető vesztegintézeti vezető, — a többiek felett pedig a kerületi állami állatorvosok, — azon törvényhatóságokban pedig melyek eddig állami állatorvosi kerületbe beosztva nincsenek, az illető helyi hatóságok tartoznak e tekintetben felügyelni.

11-szer. Jelen szabályrendelet kiadása után azonnal hatályba lép.

Kelt Budapesten, 1882. évi szept. 16.

B. Kemény s. k.

Az eszéki szerencsétlenség.

Az eszéki hidról már évek óta a legrosszabb hírek voltak elterjedve. Sok utas, ha vasuttal átkelt a hídon, kinyitotta az ablakot s azon ugrásra készen kihajolt. Olyanok is voltak, kik Dardán (negyed órányira a Drávától) kiszálltak, s kocsin mentek át Eszékre, a hol a vonat mindig másfél órát vagy egy órát szokott időzni, jeleül annak, hogy az igazgatóság méltányolja az utasok félelmét. Az eszéki és pécsi lapokban sokszor meghánytorgatták e híd veszedelmes voltát s egyik lapban nem régen azt az indítványt tették, hogy jó lenne az utasokat gyalog átengedni a hídon s csak ezután menne át a vonat. De minden felsz és aggodalomnyilvánítás hiába való volt.

A leszakadt hídon folyton javitgattak, foltoztattak s az aggodókat mindig azzal vigasztalták, hogy ime: mindig javítják a hidat, nem eshetik azon baj. Igen, csak hogy a javítás leginkább a hídnak a víz felszínén levő részére szorítkozott. Három évvel s néhány héttel ezelőtt is úgy indították át a vonatokat, hogy az egyik oldalán mozdonyval meglökték s azután mozdony nélkül futott át a másik oldalra, hol aztán mozdonyt kapcsolak elébe.

A katasztrófáról sokféle verzió kering. A szerencsétlenség okául kétségtelenül az tekintendő, hogy a sok esőzés által megáradt Dráva folyása megsebesedve, a hidoszlopok körül elmosta a még ott lévő csekély mennyiségű borítékköveket és a talajt. A katasztrófa napján a reggeli vonatnak várakoznia kellett, mert méréseket tettek, hogy a híd nem súlyd-e. S a szakértők azt mondták, hogy nincs veszély, átmehet a vonat. A katasztrófa előtt néhány nappal egy bizottság megvizsgálta a hidat s e bizottság azta véleményét adta, hogy a hídon egyszerre akár négy vonat is átmehet. A szerencsétlenül járt mozdonyvezető szabadkozott a hídon való átkelésről, de minthogy elbocsájtással fenyegették, megindította a vonatot, mondván: jó, átmegek, hanem, hogy vissza fogok-e jönni, azt nem tudom, kényeret megtartani vagy életet veszíteni, ez a kérdés s ezzel fűtlyentett a vonat s oly lassan, hogy közönséges léptekkel járva meg lehetett volna előzni, ráment a hídra. Az egész vonat, 23 kocsi a hídon volt. Az utasok egyszerre nagy lökést éreztek, erre egy másik még erősebb következett. Az utasok az ütközés zaján kívül más sem hallottak. Első pillanatban mindenki vonatösszeütközésre gondolt. Ekkor a konduktor kétségbeesetten elküldte magát: meneküljön a ki menekülni tud! Az utasok az ablakokon ugrottak ki. Szörnyű látvány

tárukt eljűk. A hídon egy száz lépésny hosszú hézag volt s a vonat egy rész már ekkor alázuhan.

Színészet.

Kézdi-Vásárhely, szept. 30.

A hét folyamában Molnár György művész ural „Don Cézár de Bazán“, „Moliere élete és halála“ és „Tartüff, a szenteskedő“ kerültek színre, mindig nagy és fényes közönség előtt. Örömrökre szolgálhatunk, hogy a kézdívásárhelyi és vidéki méltó közönség mily szépen méltányolja a valódi művészetet s mily nagy szeretettel csüng a nagy szellemek örökszép művein, melyeket Molnár ur honosított meg színpadunkon. A Shakespeare- és Moliere-darabok collossalis alakjai léptek a modern színirodalom feslett Don Juanjai, könnyűvéru hölgyei helyébe s a czifra, üres csevegést a nagy eszmék s ha. almas gondolatok szorították le színpadunkról, s hogy e változást a közönség mily szívesen fogadta, eléggé bizonyítja azon nagy látogatottság, melyben e hét előadásai részesültek. Hogy Molnár ur melyik szerepében volt jobb, nem tudjuk megmondani, de azt tudjuk, hogy mindhárom alakjában igazi művész volt. Don Cézár, a könnyűvéru hős, a magas becsérzetel bíró lump; Moliere, a lángelkü író, a gyöngéd férj; Tartüff, a sima modoru, de sötétlekü világcsaló, annyi eredetiséggel, annyi lélekkeljes bensőséggel s annyi művészettel lettek előnkbe állítva, hogy a világ bármelyik színpadának is diszére váltak volna. A nagyszerű plastika, a hatalmas szavalt, az eredetiség és természetesség minden alakjában, a legapróbb részletekig kiterjedő gondos színezés, a szenvedélyek hatalmas festése, az a Molnár ur játékában, mi lebilincsel és elragad, vagy, mint egyik tisztelője megjegyzé, „minden szava szíven talál“.

Nem lesz alkalmunk ezuttal többször megemlékezni Molnár ur művészi alkotásairól, mert a vasárnapi előadással vendégszereléseit bevégzi. Midőn tehát töle búcsút veszünk, azt ohajtjuk neki, hogy nem sokára a haza legelső színpadán foglalja el helyét, mely egyedül méltó az ő fényes tehetségeihez s kívánjuk, hogy olyan szép emlékeket vigyen magával a Székelyföldről, mint a milyeneket minálunk hagyott.

A lefolyt három előadás szereplői közül ki kell emelnünk Németet, ki Don Cézárban a márkí szerepét kitünően játszta, ügyes maszkirozásával általános derűtséget keltett. Bényeiné szokott élénkségével s kedvességével játszta Dorinát Tartüffben; a közönség többször zajosan megtapsolta. Kecskeméti I. mindhárom szerepében jól játszott.

Még egy-két előadás s a Bényei színtársulata, mely oly sok művelvézetet szerzett a közönségnek, városunkból távozni fog, hogy Brassóban kezdje meg működését.

Mindenféle.

— A Csikszerepai országos vásár szept. 29-én, Szt.-Mihály napján, kiváló élénk volt. Nagy kínálat és nagy kereslet. A vásár hangulatán meglátszott a jó termés hatása. Termények és iparczikkek bőven hozattak a piacra. Az árak aránylag nem voltak magasak.

— Köztudomásra hozatik, hogy a kézdívásárhelyi jótékony nőegylet f. év október 2-ára hirdetett hangversenye közbejött akadályok folytán nem a tanácsház nagytermében, hanem az unió-kerti színpadon fog megtartatni. Ujjal ajánljuk e sokat ígérő tánczvigalommal összekötött hangversenyt a közönség pártfogásába.

† Zarándi dr. Knöpfler Vilmos, Maros-Vásárhely köztisztviselője, csütörtökön vesebajban elhunyt. Béke poraira!

— Köllő Miklós fiatal műfaragó és szobrász, ki a hosszufalusi műfaragó iskolában a székely-egylet segélyezésével kezdette pályáját, s kit azután Csikmegye közönsége a müncheni képzőművészeti akadémián képeztetett, jelenleg Csik-Somlyán Éltes Elek kir. tanfelügyelőnél időzik s

nehány szobormintát és műfaragászati remekét készít az októberben rendezendő csikszeredei kiállításra. Mikó Mihály néhai csikmegyei főispán mellszobrát és egy életnagyságú gyermekalak gipszmintáját fogja bemutatni s ezenkívül néhány apróbb tárgyat. Készségen kívül ezen tárgyak a legérdekesebb példányai lesznek kiállításunknak, melyekre annál inkább felhívjuk a kiállítást látogató közönség figyelmét, mert a tárgyak eladóra lesznek téve.

— **Gyász hírek.** Lakatos Mihály csikszeredei tanárt, lapunk munkatársát, érzékeny csapás érte; fiatal neje, született Kovács Biri életének 22-ik, házasságuk 2-ik évében szeptember hó 26-án hat havi nekét szenvedés után meghalt. 28-án közrészvét mellett kísértük örök nyugalomra. Nyugodjék békével! Kesergő barátunk pedig reméljen vigasztalást az időben. — Csik-Szentgyörgyi Keresztes Ferencz, karczfalvi kántor, élete 63-ik s kántortanítószékének 46-ik évében h. hó 26-án végelgyengülés miatt meghalt. Béke poraira! — Kézdivásárhelyi főjegyző Varga Józsefnek egy 4 éves kis leánya szept. 23-án meghalt. Béke poraira!

— **Lónhart Ferencz** erdélyi új megyés püspöknek beiktatási ünnepélye alkalmából számtalan tisztelői egyike, Gy. I., egy táblázatot állított össze, melyben kimutatva van, hogy mily nevezetes szerepet játszik ő méltósága életében a 7-es szám, mely pedig a keleti népeknél szentnek tartatik: Ugyanis e kimutatás szerint 7-ik hóban lett pappá szentelve (1844. évi júliusban); 7 éven át állott az erd. káptalan élén, mint nagy prépost; 7-ed napra előde elhunytá után lett m. püspökké kinevezve 7-ik Ferencz néven az erd. püspökök sorában; 7-ik az erdélyi születésű püspökök közt; 7 betű a vezetéknéve: Lónhart; 7 betű a keresztnéve: Ferencz; 7 éve háromszor (=21), hogy pápai prelátussá lett; 7 éve hiányzott még a 7-szer 10 évből mikor a megyés püspöki méltóságra emeltetett. Ad multos Annos!

— **Új megyei czimer.** Torda-Aranyosmegye legutóbbi közgyűlése végleg megállapította czimerét, melyet megerősítés végett fölterjeszt a belügyminiszterhez. E szerint Torda-Aranyosmegyének új czimere (alapul véve a Mária Terézia királynő által 1751-ik évben Tordamegye és ugyanazon királynő által 1752-ben Aranyosszék részére kiállított czimerlevelet) a következő részekből van összeállítva: Egy-két részre osztott paizs, melynek felső része cizinóber vörös mezőben a Torda-hasadék, a rajta elszórt pénzdarabokkal s tövében mindkét hegyoldalban kétfelé irányuló lópatkóval; az alsó füzöld színű mezőben a volt Aranyosszék czimeréből átvett arany és ezüst színű habos pólya.

— **A hol nem akad járásorvos.** Brassó-megye 1878. óta folytonosan hirdet pályázatot a megyében levő három járásorvosi állomásra, de eredménytelenül. A pályázat ezen meddőségének az az oka, hogy a járásorvos nem valami fényes fizetése mellett teljességgel nem számíthat számbavehető magánygyakorlatra, mert a lakosság a legvégső veszély pillanatában sem hajlandó igénybe venni az orvosi segínyt. Ebből magyarázható meg azután különösen a gyermekek halálozásának aránya.

— **Rövid farsang.** Az idei farsang olyan rövid lesz, a milyen több mint száz esztendő óta nem volt. Farsang vasárnapja már február 4-re esik, a mi 1742. óta nem fordult elő, de tizenkét év múlva, 1894-ben ismétlődni fog.

— **Jókai Mór** komáromi tisztelői tudvalevőleg egy művészileg készített tulipános ládával lepték meg. Jókai az ajándékot a következő, Molnár Ádámhoz, mint a Jókai-ünnep volt rendező bizottsági elnökéhez intézett sorokban köszönte meg: „Kedves barátom! Most vettem át a tulipános ládát, s azóta egyebet sem csinállok, mint azt mutogatom. Ennél kedvesebb műemlékkel még nem találkoztam a világban. Igazán remeklen készült munka! Asztalos, festő, rajzoló, fényképész, könyvkötő, lakatos mind igazi világtárgyat kiemelt méltó remeket készített benne. A hozzá kötött véghetetlen nagy szeretetről pedig, melylyel engem mindnyáján elhalmoztatok, nem is lehet papíroson beszélni. Azt talán élő szó-

val, de még inkább (a hogy én tehetőségemtől telik) élő tettekkel lehet csak megköszönni. Kérek, add át hálás üdvözlőmetet mindazoknak, a kik ez emlék létrejöttéhez hozzájárultak: ott fog az állani az íróasztalom mellett, egy kincsesel telt láda: valahányszor a kedélyem kimerül, ezt nyitom ki s megtöltöm belőle! Isten áldása rajtad és szerette szülővárosomon! Budapest, 1882. szept. 3. Ölel igaz barátod Jókai Mór.”

— **A hollandi sajtó, mint ágyugolyó.** Az argentini köztársaság és Montevideo állam közt nem rég befejezett háborúban a híres Con parancsnok Buenos-Ayres alatt tengeri csatát vívott Brown argentini tengeri naggyal. A csata folyamában már mindkét fél ellőtt összes golyóit. Con e körülményre figyelmeztetve, kérdé első származékától: Hát lőporunk van-e még? — Az még van az egész napra. — Ugy-e bár, ma borzasztó kemény hollandi golyócsapott ettünk reggelre? — Igen, én késemet is bele törtém. — Mennyi van még a sajtóból? — Több mint három tucat. — Belemennek-e azok a 18 fontos ágyukba? — Biz Isten, meg fogjuk kísértetni, — kiáltá a származék. — Nehány percz múlva ujabb tüzet okádtak a montevideoiak ágyui a meghökkent elleneségre. Egy golyó épen Brown mellett csapódott a főárboczhoz s ezer darabokra pattant szét. „Mivel lehet az ellenség?” kérdé Brown, de senki sem tudta megmondani. A második lövés két embert ölt meg Brown közelében, ezer és ezer szilánkot szórva a hajó fedelzetére. „Shrappnel!” kiáltá Brown felháborodva: „ez alávalóság s ellenkezik a nemzetközi joggal!” A harmadik, negyedik, ötödik és a többi lövés ép oly jól volt irányozva s a legénység ruházatát elöttök ismeretlen fehér anyag darabkái borították el. Végre sikerült Brownnak az új ágyugolyók egy nagyobb töredékét felkapni s nem tudva, nevéss-e vagy haragudjék, felkiáltott: „Ez már még is hallatlan; sajtóval löknek bennünket!” Miután azonban még néhány embere elesett, kénytelen volt meghátrálni, nem csekély segítséggel a miatt, hogy ily lövegek elől kell megfutnia.

— **A véletlen a találmányok történetében.** Sajátságos tény, hogy gyakran a legfontosabb felfedezések és találmányok a véletlennek köszönik létrejöttüket. Egy alchimista, a ki tartós olvasztó tegyelek számára alkalmas földanyagot keresett, feltalálta a porcelánt. Egy órástanonc egy szemüveget fog ujjai közé s csodálkozik, hogy mily nagyknak látja rajta a szomszéd torony csúcsát — és a távcsömlencse fel lön találva. Egy nürnbergi üveges véletlenül pár csepp választóvizet ejt egy szemüvegre s észreveszi, hogy az üveg az illető helyeken meglágyul. Fűrészaljakokat mázol az üvegre s választóvízzel vonja be azokat; majd levakarja az üveget az alakok körül. A fűrész eltávolítása után domborban tűnt fel a rajz sötét alapon s az üvegetetés művészete fel volt találva. A pisai székesegyház nagy lámpájának lassu ingása az órainga feltalálására vezetett, a mennyiben Galilei az ingatörvényt felfedezte és Huygens gyakorlatilag alkalmazta. — A könyomás szintén a véletlennek köszöni létét. Egy szegény muzikus kíváncsi volt tudni, nem lehetne hangjegyeket ép úgy köre bebetetni, mint rézre. Tintája nem levén, saját készítményű festékével irt néhány sort egy darabka papírra s rávitte ez írást a már elkészített köre. Pár nap múlva le akarta tisztítani a követ s esetleg választóvizet öntött rá, mire az írás a követ szépen előtűnt, bekente tehát most festékével s szép levonásokat kapott róla, — a könyomás mestersége fel volt találva. — Végre még egy példa. Egy dublini dohánytözsében tűz ütött ki, mely az egész készletet elhamvasztotta. A tulajdonos vagyona romjai fölött siránkozva látja, hogy néhány szegény ember a hamu közül szorgalmasan keresgéli elő a kiömlött s összepörkölődött burnót. Kíváncsiságból szippantott ő is belőle s úgy találta, hogy a burnót a pörkölés által nagyszerű aromát kapott. Új tözst nyitott s pörkölt burnótja által néhány év múlva gazdag emberré lett.

— **Egy krajczáron megvásárolt vagyon.** Az északi alipánásához tartozó Habjanovci faluban — írja az „Arad és vidék” — Ivoševics nevű gazdának csekély adóhátrálék miatt elárverezték házát, harminczkét hold földjét, a mi körülbelül 4000 frtot ér meg. Sokan voltak ugyan jelen az árverésnél, de abban nem vett részt senki. Ekkor az adóvégrehajtó egy krajczárt ajánlt és annyiért meg is vette Ivoševics egész vagyonát.

— **A koldulás professora.** Londonban a következő hirdetés volt olvasható: „A koldulás művészete 6 felolvasásban! Rooney Lázár tanár jelenti a nagyérdemű közönségnek, miszerint ő egy kollégiumot alapított a koldulás elméleti és gyakorlati el-sajátítására. Minden középszerű értelemmel bíró tisztességes egyén a 6 felolvasás után

képes lesz a nagy közönség zsebéből élni, a nélkül, hogy lopna. A tanárnak feltételei igen szerények. Mérsékelt áron gyermekeket is intézetébe fogad, s a rábízott gyermekek minden alakot ölthetnek magukra, a nélkül, hogy azok az egészség rovására történének. Csekély áron egyszersmind megjelöl azokat az utcákat, tereket, a hol könnyebben találni jókedvű adakozókat. Rooney tanár egyszersmind mindennemű orvosi bizonyítvánnyal és mindenfajta, a családásig hű sebekkel szolgál. Lehet a tanárnál kutyákat is szerezni a vakok vezetésére, pupokát, mankót, egy szóval minden eszközt, mi a könnyörületes embereket megindítja. Vidéki megrendelések gyorsan és titoktartás mellett pontosan eszközöltetnek.

— **A leleményes szinigazgató.** San-Antonióban, Texasban történt. A színház zsúfolásig megtelt, de a közönségnek nem tett szed a darab. Már pedig, ha az amerikai t. cz. publikumnak nem tetszik a darab, akkor ő tombolni, pisznegni, fütölgni szokott. A san-antonioi nép is éktelen ordításban tört ki s a rendező hasztalan állt a lámpák elé, összetett kézzel könyörögve, hogy legyenek csendesen. Nem használt semmit. Erre az igazgató, Jack Harris lépett ki; ajkán megnyerő mosoly, szemében engesztelő pillantás és mindkét kezében egy-egy töltött revolver. Erre a perczre elcsendesült minden. A leleményes direktor felhasználva a csendet, a lehető legszeretettelőbb modorban jelenté ki a „tisztas gyülekezett” előtt, hogy abban az esetben, ha két percz alatt a csend és nyugalom helyre nem áll, ő a „nagy érdemű közönség” közé fog löni. A „nagyérdemű közönség” elhallgatott s az előadást folytatták.

Gazdaság és kertészet.

Szentkatolna, 1882. szept. 24-én.

Mióta vidékünkön a gazdaközönség nagy száma a gőzgéppeli cséplést felkarolta, egy kártékony rossz szokást vett fel a vele dolgozó napszámos-osztály. Ugyanis még aratáskor, mint gyűlöljő s ellensége a hatalmas gőzcséplő-gépnek, az aratott kékék egyikebe vagy másikába követ szokott kötni, a mi ma már, mint az idei cséplésnél is tapasztaltatott, nagyobb mérvet kezdett ölteni. A kár mindenesetre jelentékeny s hozzá még könnyen halálos esetek is fordulhatnak elő. Hogy jövőre nézve, a mennyire lehet, eleje vétséssé az ilyen követ való komédiának, a józan ész úgy parancsolja minden gazdának, hogy a mennyire csak lehet, napszámosait a kö ily módoni kérébe kötésétől távol tartsa. Ezt csak úgy teheti, ha valahányszor mezőre megy, a hol csak követ lát heverni, ne restelje maga vagy cselédje által azt felvenni vagy felvételni s a szekérrel hazavitetni. Jó lesz ezt komolyan venni s a határt a mennyire lehet, a kötől megtisztítani. Én azt hiszem, mindenki egy véleményen lesz az előrelátó gazdával.

A disznóról sokan épen oly felületesen ítélnék, mint saját embertársaikról; — azért, hogy sárban és piszokban látják azt turkálni, azt hiszik, hogy jó kedvéből teszi azt, s csakis a piszokot szereti; s engedik aztán e képzelte passziójának élni nyakig piszok disznólaikban. Egy amerikai gazdának eszébe jutott megtenni a kísérletet egy disznójának istállóját kétfelé választani, az egyik részben tiszta friss szalma és száraz por s tükörtiszta etető és itatóvályu, a másikban minden tekintetben a régi hagyományos piszok várt a választásra — s íme a sertés mindig a tiszta ólba ment enni, inni és aludni; sőt az étellel is megtette e kísérletet, ugyanazon anyagokat, melyeket a sertés a földben, iszapban s szemében turkálás közben szerez meg, t. i. gyökereket, rovarokat, csontot, meszet s széndarabokat, egy szép tiszta edénybe összekeverve adta előbe, s a sertés az iszapban turkálás helyett azért is a tiszta edények tartalmához látott, s ha kielégítette szükségét, ment a tiszta ólba lefeküdni. További kísérlete az élelmes yankeenek az volt, hogy e két különböző istállóba és élelmezésre egy pár malacot fogott be, s e különböző módon, de ugyanazon mennyiségű és minőségű eledelen tartva mindkettőt egy bizonyos ideig, a levégás után a tiszta ólban élt sertés súlyosabb, husa zsírral egyenletesebben átnőtt s valamint ez, úgy a szalonájára is jobb ízű volt, mint a „piszkos” rendszer szerint nevelt. Ebből tehát az következik, hogy a sertés nem szereti a piszkosságot, hanem csak egy nagy filosofus, a ki betálatja magát min-

dig azon helyzetbe, a mit mások ostobasága teremtetett számára, s így minden körülmények között meghízik.

A korai hideg iránt érzékeny növényeket az angol kertészek következő módon oltalmazzák meg a fagyástól. Elővesznek egy durva szőrdarócot és vízbe bemártva jól kicsavarják; ezen kicsavart darócz-darabbal takargatják be azután este az oltalmazandó növényeket. A gyapjuruhaból a víz el nem párolog, s így mint rossz melegvétel, oltalmazza a befedett növényt a hidegtől, sőt a megfagyástól is. Ha a darócz felületesen megfagy is, a hatás ugyanaz marad, a mennyiben most meg a jég hat oltalmazólag. Durva darócz helyett szalma-fonattal is körül lehet a növényt venni, a szalma-fonatot azután természetesen jól meg kell nedvesíteni. Angol kertészek szerint ez eljárás soha sem marad hatástalan.

Az őszi marhatartás szűk takarmány idején egyike a legnehezebb feladatoknak, melyekkel a marhatenyésztőnek meg kell küzdenie. A legtöbb és a leghelyesebben úgy szokták ezen nehézségen túl tenni magukat, hogy a hiányos legelőt más takarmánnyal pótolják. Semmi sem képes a marhatartás által elérhető jövedelmet annyira csökkenteni, akár a fejős tehének nézzük, mint az, hogy ha az időben hiányosan tápláltnak. A természet a jó őszi időt mint egy hus-, zsir- és tejtermelésre szánta, de csak akkor, ha a táplálék elegendő. Ugyanazon mennyiségű takarmány ilyenkor kétharmadrésznivel több növést képes létrehozni, mint hideg időben. A fiatal marhakat úgy kell tehát tartani ősszel, hogy jó husban érjék el a hideget. Hasonló eljárás követendő a hizlalásra szántakkal is, úgy hogy ezek csak befejezzék télen a hizlást. Ha az állatok rossz állapotban érik el a telet, kevésbé képesek ellenállani a hidegnek és gyenge emésztő képességükkel a leghathatósabb táplálás mellett sem bírnak semmire sem menni. Még szükségesebb a jó tartása a fejős tehéneknek, különben a tejtermelés, a mi végett pedig az állatok tartatnak, fennakad.

A lovak kólikája ellen egy amerikai gazda igen egyszerű szert ajánl s ez nem más, mint méznek és vajnak keveréke. Jókora mennyiségű mézet és kevés vajat bádogedényben tegyünk tűzhöz s hagyjuk ott, míg mindkettő felolvad és jól összekeveredik. A lehülés után alakítsunk egy tyuktojás mekkoráságú darabot s azt olajjal bekenve, tasztukba a ló végeléből oly mélyen, a mint csak tudjuk. A hatás néhány percz múlva mutatkozik. Ezen szer sok esetben még akkor is jónak bizonyult, mikor az állatok már láthatólag a felforduláshoz voltak közel.

Zöld eledelre a sertéseknek télen is van szükségük. Mindenki tudja, hogy a sertéseknek nyáron füre van szükségük, azt azonban nem tudják, hogy télen épen annyi zöld eledelt kívánnak, mint nyáron. Ezen szükséglet fedezésére legalkalmasabb a burgundi répa. Ha a sertéseket egy hétig kizárólag kukoriczán tartjuk, s azután pedig egy valóban kukoriczát, másikban pedig burgundi vagy tarló-répat adunk eléjük, látni fogjuk, hogy valamennyien a burgundi répat tartalmazó valóban esnek és csak annak kiürítése után látnak a kukoriczához. A burgundi vagy a tarló-répa a nyári zöldségnek felel meg, miért is legjobban az nyersen etetni.

A keréktalpak összehuzódásának megakadályozására a „F. R.”-ban egy amerikai gazda azoknak forró olajjal bekenését ajánlja. Beszéli, hogy hat évvel ezelőtt egy kerekének talpa annyira összezsugorodott, hogy a ráf nagyon meglazult rajta; kapta magát, lenmagolaját forralt fel és evvel kente be a kerék talpát, mely néhány nap múlva a sinbe teljesen beleduzzadt. Az olajozást azóta minden évben ismétli és a sin még most is oly jól fog, mintha csak pár napja huzatott volna fel.

Makranczos lovaknak kötőfékszáron vezetése sokszor igen nagy bajjal jár. Az állat, mely ezen rossz szokásra egyszer rákapott, alig szoktatható arról le ismét és minden alkalommal, midőn mégis kell, sok veszélyeséget okoz. Ezen bajon segítő egy amerikai gazda következő, általa igen jónak talált eljárást ajánlja: Kössünk az állat nyakának tövére egy kötelet, melybe egy vaskarikát fűztünk, úgy, hogy a kötél fent a nyereg alsó részének megfelelő helyen, alant pedig a szügy előtt menjen el. A vaskarika jöjjön a szügy elé, a vállon levő részlethez pedig kössünk jó erősen egy kötelet, melynek egy hurokát a fark alatt huzzuk el. A kötőfékszárat a karikába huzva vezethetjük a lovat, mert ha huzalkodni kezd, a farka alatt elvezetett kötél erős benyomást gyakorolva, az ellenállási kedvét megszünteti. Az állat ilyen formán rossz szokását rövid idő alatt elhagyja. Ugyanez következik be akkor is, ha a kötés azért alkalmaztatik, mert a ló a jászolnál kötőfékét rángatja.

A közönség köréből.*)

Szentkatolna, 1882. szept. 24.

A kertgazdaságnak egyik jelentősebb műveleti ágát — mint tudjuk — a gyümölcsfatenyésztés képezi. Ma már kevés azon gazdák száma, kik nagyobb gondot és igyekezettel ne foglalkoznának a gyümölcsfatenyésztéssel. A gazda, ki családjának finom, izletes gyümölccsel kíván kedveskedni, siet minden munkát elvégezni gyümölcsösében; a legjelesebb gyümölcsfákat megszerzi, azokat műveli, olt, nyese, takarít, hogy majd az annyi gondnal és fáradsággal nevelt megmunkált gyümölcsfák termését édes övéi, jó barátai és ismerőseivel együtt megízlelhesse.

Ujabbán a törvény sem hagyván figyelmen kívül a gyümölcsfa-tenyésztést, azt intézkedései által támogatása és pártolása alá vette, a mennyiben a gyümölcsösökben kárt tevő tolvajokra szabott szigorú rendszabályai által a gyümölcsfatenyésztésnek nagyobb lendületet kívánt adni.

Azonban, hogy a törvény ezen ujabb intézkedése is hanyag előjáráság kezei között mennyire hibás könnyelműséggel hajtatik végre s hogy egy ily nevezetes törvénynek a megfelelő tekintély mily kevéssé adatik meg, példa erre Szentkatolna község előjárásága. Mint jól tudjuk, minden községben kisebb-nagyobb mértékben a gyümölcslopás a cselédség által majdnem napirinden van. A közelmúltban azonban két cseléd rajta vésztett, gyümölcslopáson éretett. Akkoriban azt beszélé mindenki, hogy most már a tetteseket a törvény értelmében meg kell büntetni, a törvényszékhez bejelenteni, hadd lakoljanak meg példásan szemtelen tettükért.

Csak az előjáráságon állott, hogy egy ily nevezetes bűnügyben a szükséges lépéseket megtegye s a tetteseket további eljárás végett a törvényszékhez bejelentse. Várva várta mindenki, hogy a tettesek mikép fogják méltó büntetésüket megkapni, mert az annyiszor hallható gyümölcslopás most legalább jó darab ideig megszűnik. De — oh, szörnyűség! — a dolog a közönség nagy megbotránkozására másképp ütött ki, mert a tettesek, míg a dolog elintézését nyert volna, alattomban egyik esküdtben — mondom: esküdtben — szép szavak, ajándék és ígéretek által pártfogóra találtak, ki elég szemtelen és alacsony volt a tetteseket pártolni s a meglöpött gazdához

*) Az ezen rovatban megjelenő cikkek közérdekűek díjtalanul közöltetnek. A felelősség azonban a közlőt illeti. Szerk.

ilyenforma ijesztgető szavakkal állani be. „Ha ki nem békül a komája cselédjeivel, a komája haragját vonja magára örökre. Meg ne próbálja ezeket a cselédeket feladni, mert így meg úgy lesz. Vegye tekintetbe szegénységüket, meg a komám sem akar cseléd nélkül maradni most, ebben a cselédszük időben.“ Dictum factum, a békeség pálinka mellett megkötött az az előjáráság még örövendett, hogy egyik derék esküdtje ilyen bravourt csinált.

Ebből már most meg lehet érteni, milyen rendszer lehet egy ily községben, milyenek lehetnek annak előjárói, ha még ily esetről is, hol példásan kellene büntetni, nem büntet, hanem még lábot ad egy más lopásra. Ne panaszkodjunk, hogy törvényeink rosszak, mert bizony a legjobb törvény is rossz marad mindig, ha ily kezekbe kerül. Így a gyümölcslopásra is megvan a törvény; de mit ér az, ha gyáva kezek között van?

Egy paraszt gazda.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Szeptember 29-én.

Magyar aranyjárdék	119.20
Magyar vasuti kölcsön	135.—
M. keleti vasuti államkötv. I. kibocs.	90.25
M. keleti vasuti államkötv. II. kibocs.	109.75
M. keleti vasuti államkötv. évi 1876	94.75
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.75
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	98.—
Temes-bánati földteherment. kötvény	98.25
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	97.75
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	98.50
Magyar szőlődézma-váltási kötvény	97.75
Magyar nyereség-sorsjegy kölcsön	117.50
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	109.70
Oszt. járadék papírban	76.75
Oszt. járadék aranyban	77.30
1860. államsorsjegyek	95.50
Oszt. magyar bankrészvény	130.50
Magyar hitelbank-részvény	827.—
Oszt. hitelintézet-részvény	304.50
Cs. és kir. arany	5.65
20 frankos arany	9.45
Német birodalmi márka	58.10
London (2 havi váltókért)	119.20
Magyar papírjárdék	87.—

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádebő Ferencz,

lfj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Magy. kir. államvasutak keleti vonalának

MENETRENDJE

(Érvényes 1882. évi május 15-től.)

A Predeal—nagyvárad irány:

Állomások:

Állomás	Személyi vonat 201. sz.	T. v. I. II. III. oszt.	óra és perc
Bukarestből	Indul	—	—
Predeal	Indul	—	—
Tömös	Indul	—	—
Brassó	Erk.	6.13	7.25
Földvár	Ind.	6.52	8.01
Apáca	Ind.	7.23	9.33
Agostonfalva	Ind.	7.51	1.01
Kőhalom	Ind.	—	—
Héjasfalva	Ind.	10.15	4.01
Szegesvár	Erk.	10.32	4.29
Medgyes	Ind.	10.52	5.23
Elágazás	Ind.	12.06	8.10
Kapus	Erk.	12.24	8.38
N-Sze. vendéglő	Ind.	12.30	9.50
Elágazás	Erk.	2.06	12.49
Gy.-Fehér-vendéglő	Ind.	2.26	2.18
Elágazás	Erk.	3.24	4.09
M.-Vásár-vend.	Ind.	3.34	4.50
Kocsárd	Erk.	5.59	8.47
Kolozsvár vendéglő	Ind.	6.28	8.20
Nagyvárad vendéglő	Erk.	11.04	6.52
Budapest	Indul	11.24	—
Budapest	Erkezik	8.21	—

A Nagyvárad—predeal irány:

Állomások:

Állomás	Személyi vonat 201. sz.	T. v. I. II. III. oszt.	óra és perc
Budapest	Ind.	7.30	—
Nagyvárad (vend.)	Erk.	4.18	262
Kolozsvár	Ind.	5.00	6.50
Kolozsvár	Erkezik	9.40	4.58
Kocsárd (vend.)	Ind.	10.14	8.—
Kocsárd (vend.)	Erkezik	12.38	11.43
Tövis (vendéglő)	Ind.	12.48	12.23
Tövis (vendéglő)	Erk.	1.47	2.17
Kapus (Elág. N-Sze.)	Ind.	2.07	3.—
Kapus (ben felé, vendgl.)	Erk.	3.41	5.44
Medgyes	Ind.	3.51	6.52
Medgyes	Ind.	4.11	7.42
Szegesvár (vendéglő)	Erkezik	5.22	9.49
Héjasfalva	Ind.	5.32	10.33
Kőhalom	Ind.	5.50	11.15
Agostonfalva	Ind.	—	—
Apáca	Ind.	8.18	3.53
Földvár	Ind.	8.51	4.41
Brassó (vendéglő)	Erkezik	9.23	5.37
Tömös	Ind.	10.02	6.48
Predeal	Ind.	—	—
Bukarest	Erkezik	—	—

A vastagabb keretbe nyomtatott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig számított éjjeli időt jelentik.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

közvetlenül gyárakból beszerzett

legujabb divatu finom szövetekeket

TARTOK RAKTÁRON

és hogy azokból kívánatra szabó-tüzletemben a leggyorsabban készítek az őszi és téli időnyre mindennemű

divatos FÉRFI-RUHÁK olesón és pontosan.

Ajánlom magamat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Kézdi-Vásárhelyt, 1882. augusztus hó.

VASS FERENCZ,

szabómester.

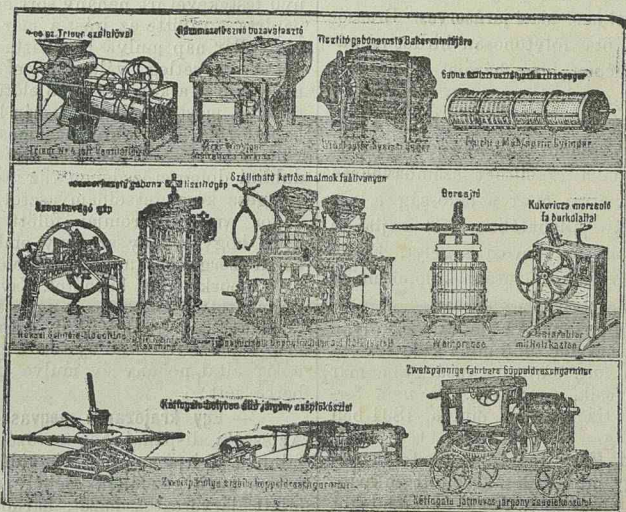
Gutjahr és Müller

BUDAPESTEN.

Első b.-pesti trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár.

(Ez előtt BROGLE J. és MÜLLER) a Margithid közelében.

Ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat, ugymint:

Trieurók gazdaság számára:

Járgány, cséplőgépek, Szelelő rosták, Kukoricza-morzsolók, Szecskavágók, Borsajtók.

Különlegességek malmok számára:

Dupla malmok, Malom trieurhengerek, Gabnaosztályzó hengerek, Koptató gépek.

Daraválasztó gépek, Tararók, Detacherók.

Malomalkatrészek, u. m.: Transmissiók, Sziókerekek.

Rosta-lemezek:

Cséplőgép-rosták, Liszthenger-szíták, Koptató lemezek, Ráspolj-lemezek, stb. stb.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Piaci árak

		Kézdi-Vásárhely szept. 21.	Csik-Szereda szept. 27.	Sz. Udvarhely auguszt. 31.	Gy.-Sz.-Miklós szept. 16.
		frt. kr.	frt. kr.	frt. kr.	frt. kr.
Héctorliter	Buza) tiszta	6 80	7 5	9 10	6 —
	) elegy	5 60	4 50	—	5 50
	Rozs) tiszta	5 —	4 25	5 60	4 —
	) elegy	3 80	—	2 —	4 —
	Arpa) tiszta	—	—	4 50	4 —
	) elegy	—	—	—	3 80
	Zab	2 20	2 —	3 50	2 50
	Törökbuza	6 —	—	6 40	8 50
	Kása) köles	12 —	11 —	—	8 —
	) árpa	—	—	—	—
Kilogram	Borsó	6 —	5 —	—	—
	Lencse	10 —	—	—	—
	Fuszulyka	6 —	10 —	5 —	—
	Lenmag	—	—	—	—
	Kendermag	—	—	—	—
	Bükköny	—	—	5 —	—
	Pityóka	1 30	1 5	3 50	—
	Marhahus	—	32 —	40 —	40
	Disznóhus	—	44 —	48 —	48
	Juh-hus	—	24 —	20 —	24
Darab	Szalona	—	75 —	80 —	76
	Fagygyu	—	32 —	—	40
	Malacz	—	1 30	—	90
	Lud	—	—	—	85
	Réce	—	—	80 —	80
	Bárány) feje	—	—	—	1 80
	) fekete	—	—	3 —	2 50
	Egy pár csirke	—	70 —	50 —	50
	10 tojás	—	20 —	15 —	13

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.